

I Ur och Skur
Forsen

Arbetet mot diskriminering och kränkande
behandling
I Ur och Skur Forsen skola
2017/2018

- **för att främja likabehandling samt förebygga och åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling**

Reviderad maj 2017

Innehållsförteckning

I UR OCH SKUR FORSENS VISION	3
VAD STÅR BEGREPPEN FÖR?	3
DIREKT OCH INDIREKT DISKRIMINERING	3
TRAKASSERIER	3
ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING	3
SKOLANS VÄRDEGRUND OCH UPPDRAG.....	4
UR SOCIALTJÄNSTLAGEN (14 KAP.1 § 2001:453);	4
BROTTSBALKEN	4
SKOLLAGEN	4
KARTLÄGGNING OCH RISKOMRÅDEN	5
FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER	5
I UR OCH SKUR FORSENS MÅL F-6	5
MÅL FÖR LÄSÅRET 2017/2018.....	5
SÅ HÄR NÅR VI MÅLEN:.....	5
ARBETSGÅNG VID DISKRIMINERING OCH KRÄNKNING AV ELEV.....	6
OM DISKRIMINERINGEN OCH KRÄNKNINGEN INTE HAR UPPHÖRT:.....	7
ANSVARSFÖRDELNING	7
REKTOR HAR... ..	7
PERSONALEN HAR... ..	7
SKOLLEDNING HAR... ..	7
ELEVER HAR... ..	7
FÖRÄLDRAR OCH MÅLSMÄN HAR... ..	7
UTVÄRDERING OCH UPPFÖLJNING	8
<i>Bilaga 1.....</i>	<i>8</i>
<i>Bilaga 2a.....</i>	<i>11</i>
<i>Bilaga 2b.....</i>	<i>12</i>
<i>Bilaga 3.....</i>	<i>13</i>
<i>Bilaga 4.....</i>	<i>14</i>
<i>Bilaga 5.....</i>	<i>18</i>

I ur och Skur Forsens vision

På vår skola ska alla barn, elever och personal känna sig trygga och ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Barn har ett lagligt skydd mot kränkande behandling. Sedan 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk:

- Diskrimineringslagen (2008:567) och
- 6 kap. i skollagen (2010:800)

Lagens syfte är att förtydliga skolans och förskolans ansvar och garantera elevens och barnets trygghet. Lagen innebär att eleven och barnet får ett lagligt skydd mot kränkande behandling.

Vad står begreppen för?

Direkt och indirekt diskriminering

Diskriminering är när skolan behandlar en elev sämre än andra elever. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram, med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Detta kallas *indirekt diskriminering*. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat. (skolverket 2009 b)

Trakasserier

Trakasserier är en behandling som kränker en elevs värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna, det vill säga kön, funktionshinder, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Annan kränkande behandling

Med annan kränkande behandling menas en kränkning av en elevs värdighet som saknar koppling till en diskrimineringsgrund. En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att han eller hon blivit kränkt alltid måste tas på allvar.

Kränkningarna kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (svordomar, hot, öknamn, kränkande tillmälen)
- psykosociala (utfrysning, blickar, ryktesspridning)
- text- och bildburna (klotter, brev och lappar, e-post sms, mms, msn och meddelanden på olika webbcommunities) (skolverket 2009 b)

Skolans värdegrund och uppdrag

Utdrag ur Lgr 11:

"Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser." (Sid 4)

Ur Socialtjänstlagen (14 Kap.1 § 2001:453);

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldig att göra anmälan till Socialtjänsten enligt 14 kap.1§ socialtjänstlagen (2001:453). Enligt denna bestämmelse är både skolmyndigheten och alla anställda hos myndigheten skyldiga att genast "anmäla till socialtjänsten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd".

Brottsbalken

Strafflagarna i brottsbalken gäller även skolan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. En polisanmälan ersätter inte anmälningsskyldigheten enligt socialtjänstlagen. I Brottsbalken finns inte mobbing eller kränkande behandling som särskilt begrepp eller som brottsrubricering, men mobbing och även andra kränkningar utgör inte sällan även brott enligt Brottsbalken, till exempel misshandel, olaga hot, olaga tvång, ofredande, trakasserier, förtal/förolämpning, sexuellt ofredande eller hets mot folkgrupp.

Skollagen

Avstängning i vissa obligatoriska skolformer:

14 § I grundskolan, specialskolan och sameskolan får rektorn besluta att stänga av en elev helt eller delvis om

1. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero,
2. syftet med åtgärder enligt 7, 8 och 11 § inte uppnåtts eller det finns andra särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och
3. eleven erbjuds kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första stycket. Ett beslut om avstängning gäller omedelbart om inte annat beslutas.

Avstängningstid i vissa obligatoriska skolformer:

15 § Ett beslut enligt 14 § får innebära avstängning endast under den tid som behövs för en skyndsamt utredning av vilka andra åtgärder som kan behövas.

En elev får inte stängas av för en längre tidsperiod än en vecka och inte heller vid fler tillfällen än två gånger per kalenderhalvår.

Kartläggning och riskområden

Skolan har lagt ner mycket tid med värdegrundsarbetet. Eleverna jobbar i olika gruppkonstellationer för att främja samarbete. Höstterminen startas med gruppstärkande övningar. Under läsåret genomförs olika temaarbeten med åldersintegrerade grupper. Resultatet av detta är att det har blivit lugnare på lektionerna och rasterna.

Vi har uppmärksammat att det är oroligt vid av- och påklädning i hallen i samband med rasterna. Det har förekommit verbala kränkningar både under lektioner och på raster.

Förebyggande åtgärder

Skolgården är indelad i olika områden för de yngre respektive äldre eleverna när de har rast. Vi har tagit bort eftermiddagsrasten eftersom rastvakt saknats. Övriga raster finns alltid två vuxna ute. När vi har rast går alltid de yngre eleverna några minuter före de äldre för att det ska bli färre personer samtidigt i hallen. En klass hänger numera även av sig kläderna i modulen för att ytterligare göra det lugnare i hallen. Varje termin och vid behov har vi genomgång av skolans trivselregler. Dessa har bestämts tillsammans med personal, föräldrar och elever. Under vårterminen har vi påbörjat arbetet med tjej- och killsnack för åk 5-6 och åk 4-5 har haft drama. För att förebygga de verbala kränkningarna har vi infört ett tydligt system för att markera att detta inte är acceptabelt. Vi fortsätter vårt arbete och vidtar åtgärder vid behov.

I Ur och Skur Forsens mål F-6

Alla som deltar i skolans verksamhet, vuxna såväl som elever, ska;

- aktivt agera för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier, enligt arbetsgången i Likabehandlingsplanen s.4
- mötas av ett demokratiskt förhållningssätt.
- känna sig trygga i skolan.

Mål för läsåret 2017/2018

- Vi ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för alla människors lika värde.
- Personalen ska vara goda förebilder genom att vara medagerande och engagerade, och visa tydliga gränser mot oacceptabla beteenden.
- Vår vision är att alla barn, personal och föräldrar ska känna sig trygga i skolan.
- Skapa förståelse och värna om vår miljö och den natur vi lever i, och hur det egna handlandet påverkar allt levande.
- Vi ska följa upp de elevenkäter som genomförs med jämna mellanrum, för att se om det har blivit någon förändring samt även ha fortsatt arbete med elevhälsan.

Så här når vi målen:

- Ge barnen en positiv självbild, låta varje barn komma till tals, hjälpa dem att uttrycka sig och våga stå för sina åsikter.

- Skapa bra rutiner och struktur i vardagen vilket leder till tydlighet och trygghet för barnen.
- Vi ska hjälpa barnen att respektera andra och uppmuntra positiva beteenden.
- Samarbeta med föräldrar genom att informera om vår likabehandlingsplan vid föräldramöten.
- I Ur och Skur Forsen arbetar kontinuerligt med dagliga samtal, värdegrunds- och gruppstärkande övningar och enkäter för att bygga upp tillit och kommunikation mellan barn och vuxna så att kränkande behandlingar kan förebyggas (se sidan 5).
- I Ur och Skur Forsens skola följer den arbetsgång som finns nedan om det upptäcks något form av kränkande behandling på skolan eller fritidshemmet.
- Likabehandlingsplanen finns tillgänglig på I Ur och Skur Forsens hemsida, www.forsen.info
- Personal, föräldrar och elever ska vara delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen.
- En handlingsplan för elevhälsan har upprättats.

Arbetsgång vid diskriminering och kränkning av elev

1. Klasslärare eller eventuellt annan berörd vuxen på skolan har individuella samtal med de inblandade så snart som möjligt. Samtalen dokumenteras enligt bilaga 1. Detta förklarar ärendet öppnat. Klasslärare och eventuellt annan berörd vuxen tar i samråd med rektor beslut om fortsatt handläggning av ärende, antingen till 2a eller 2b. Föräldrarna informeras.
- 2a. Klasslärare eller eventuellt annan berörd vuxen tar kontakt och har samtal med samtliga berörda elever individuellt eller i grupp. Utifrån bilaga 1 görs överenskommelser för att kränkningen inte ska upprepas. Samtalen dokumenteras enligt bilaga 2a. Ta hjälp av konflikthanteringsmodellen, se bilaga 4.
- 2b. Klasslärare, rektor och eventuellt annan berörd vuxen tar kontakt och har möte med samtliga berörda elever och deras föräldrar individuellt eller i grupp. Utifrån bilaga 1 görs överenskommelser för att kränkningen inte ska upprepas. Samtalen dokumenteras enligt bilaga 2b. Ta hjälp av konflikthanteringsmodellen, se bilaga 4.
3. Klasslärare eller eventuellt annan berörd vuxen tar kontakt och har ett uppföljningsmöte med de inblandade som hålls efter en vecka för att kontrollera att kränkningen upphört. Samtliga vårdnadshavare informeras. Samtalet dokumenteras enligt bilaga 3.
4. Klasslärare eller eventuellt annan berörd vuxen tar kontakt och har ytterligare ett uppföljningsmöte inom en månad även om kränkningen upphört efter det första uppföljningsmötet. Om kränkningen upphört kan ärendet avslutas. Samtalet dokumenteras enligt bilaga 3.

Notera: Konflikthanteringsmodellen i bilaga 4 bör användas som ett stöd för att föra samtalen framåt.

Härefter avslutas ärendet.

Om diskrimineringen och kränkningen inte har upphört:

1. Om Likabehandlingsplanen av någon anledning inte går att fullfölja eller om kränkning ej upphör ska ledningsgruppen informeras enligt bilaga 5.
2. Om kränkningen inte upphör görs en anmälan till socialtjänsten och till polismyndigheten. Ledningsgruppen i samråd med rektor är ansvarig.
3. Den elev som kränker riskerar avstängning från skolan enligt skollagen.

Ansvarsfördelning

Rektor har...

det yttersta ansvaret för att likabehandlingsplanen upprättas, efterlevs samt årligen utvärderas och revideras.

Personalen har...

mycket stort ansvar för att i den dagliga verksamheten aktivt hålla värdegrundsfrågorna levande. Personalen ska arbeta för att främja en god arbetsmiljö och vara positiva förebilder samt vid varje misstanke om kränkningar agera aktivt. Personalen har även ansvar att informera berörda föräldrar om kränkning skett. Skolledningen, rektor och klassföreståndarna har gemensamt ansvar för att på föräldramöten göra planen känd för vårdnadshavarna. Årligen ges målsmän och föräldrar möjlighet att påverka planens innehåll under ett föräldragruppsmöte.

Skolledning har...

enligt skolledningens arbetsordning ansvar för verksamhetens arbetsmiljö.

Elever har...

ett stort ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med både personal och andra elever. Eleven ska ta del av skolans värdegrund och handla utifrån den. Som elev på skolan förutsätts man respektera andra och visa hänsyn och gott omdöme. Det är viktigt att man funderar över hur man uppträder och hur andra kan tänkas uppfatta detta. Alla elever är delaktiga och kan komma med förslag för att få ett bättre skolklimat. Barnens ansvar är också att våga berätta vad som händer och att stötta den som är utsatt. Likabehandlingsplanen går igenom med eleverna vid skolstarten på hösterminen. Då har eleverna möjlighet att påverka innehållet.

Föräldrar och målsmän har...

ansvar för att kontakta och upplysa ansvariga pedagoger vid misstanke om kränkande behandling. Det gäller både när ens eget barn blir kränkt som när barnet är den som kränker någon annan. Vi kan alla hjälpas åt att skapa en skola där alla trivs och har det bra.

Utvärdering och uppföljning

- Planen ska börja gälla 1/6 2017 – 31/5 2018.
- Ny plan utarbetas i maj-2018. Den ska godkännas av skolans/förskolans ledningsgrupp.
- Revidering av denna likabehandlingsplan görs årligen gemensamt med hela arbetslaget.

Bilaga 1.

Dokumentation

Vid samtal gällande
diskriminering, kränkande behandling och mobbning.

Ärendet förklaras öppnat

Datum: _____

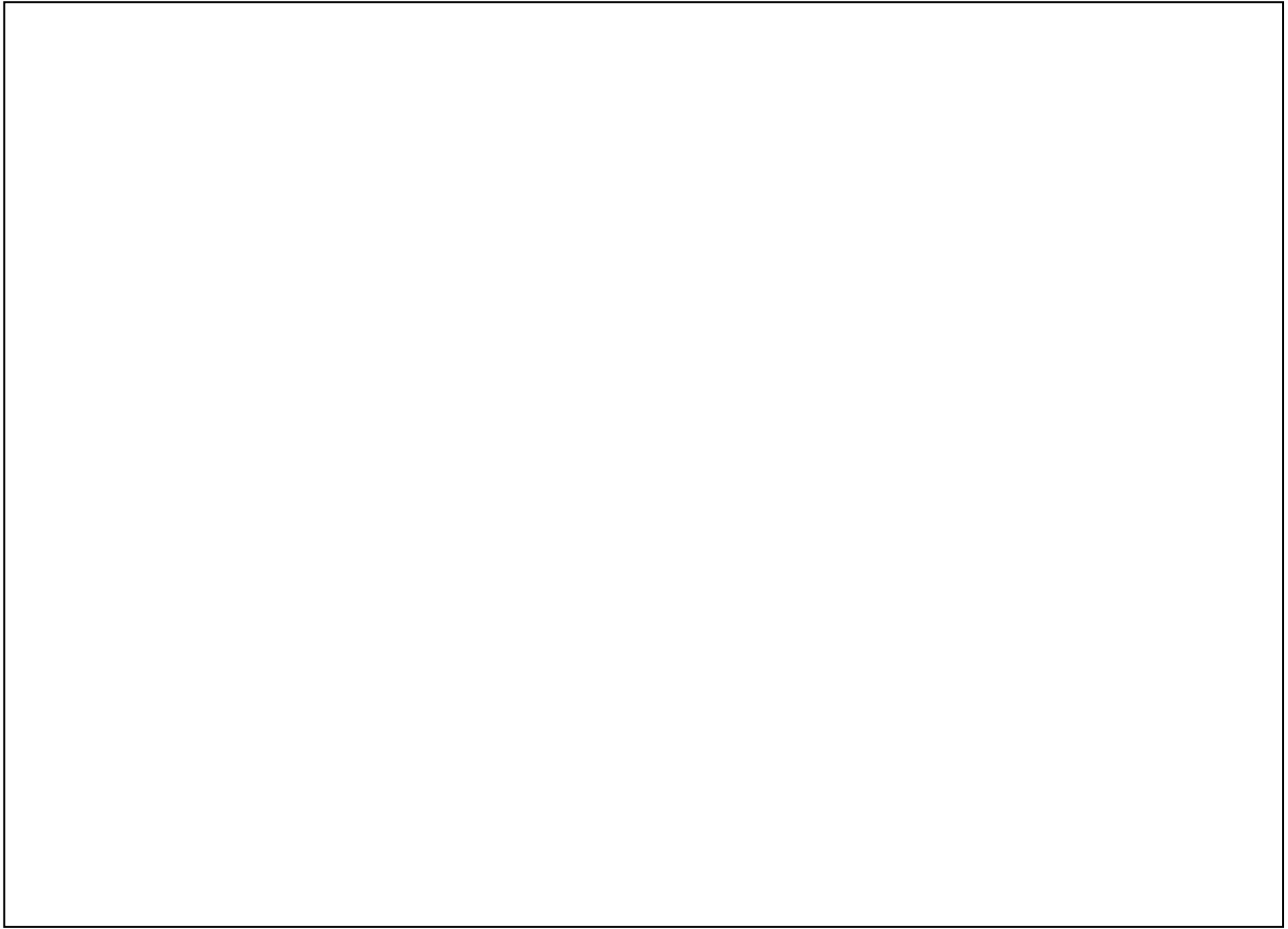
Ansvarig pedagog: _____

I samtal med: _____

Hur och när uppdagades
diskrimineringen/kränkningen/mobbningen: _____

Vad har hänt? (När? Var? Hur? Varför?):

Hur känns det för dig?

Information om ärendet till utsatt elevs föräldrar
(datum): _____

Information om ärendet till rektor
(datum): _____

Underskrift av ansvarig pedagog: _____

Dokumentation

Lösningssinriktat samtal med samtliga inblandade individuellt eller i grupp.

Datum: _____

Närvarande:

Mål: Att kränkningarna ska upphöra och att alla inblandade följer överenskommelserna nedan.

Överenskommelser: (det ska tydligt framgå vem som ska göra vad för att kränkningarna ska upphöra)

Information om ärendet till:

Inblandad elevs/elevs föräldrar datum:

Rektor datum: _____

Underskrift av ansvarig pedagog: _____

Datum för uppföljning (inom 1 vecka): _____

Dokumentation

Vid samtal med samtliga berörda elever och deras föräldrar individuellt eller i grupp.

Datum: _____

Närvarande:

Mål: Att kränkningarna ska upphöra och att alla inblandade följer överenskommelserna nedan.

Överenskommelser: (det ska tydligt framgå vem som ska göra vad för att kränkningarna ska upphöra)

Datum för uppföljning (inom 1 vecka): _____

Underskrift

Elev: _____ Vårdnadshavare: _____ Vårdnadshavare: _____

Elev: _____ Vårdnadshavare: _____ Vårdnadshavare: _____

Elev: _____ Vårdnadshavare: _____ Vårdnadshavare: _____

Elev: _____ Vårdnadshavare: _____ Vårdnadshavare: _____

Elev: _____ Vårdnadshavare: _____ Vårdnadshavare: _____

Lärare: _____ Lärare: _____

Rektor: _____

Dokumentation

Vid samtal för uppföljning: 1 vecka efter 1 månad efter

Datum: _____

- Samtal med den inblandade:

Datum: _____

Har kränkning upphört? Ja Nej

Information om ärendet till inblandad elevs föräldrar (datum): _____

Information om ärendet till rektor (datum): _____

Ansvarig pedagog: _____

Efter tidigast 1 månad kan nedanstående punkt avhandlas:

Avslutat ärende? Ja Nej

Konflikthanteringsmodell

För att lyckas lösa en konflikt är det viktigt att alla dessa tre nivåer behandlas. I detta samtal är elev, föräldrar, klasslärare och eventuellt rektor medverkande.

Hur är det nu?

- Vilken är din syn på konflikten?

- Hur började den?

- Vilka är inblandade?

- Vilken är din del i konflikten?

- Hur känns det? Vad tycker du om det här?

Hur vill vi ha det?

- Hur önskar du att det skulle vara?

- Vad behöver du för att det ska bli bra?

- Finns det några hinder?

- Finns det några möjligheter?

Hur når vi dit?

- Vad kan du bidra med?

- Vad kan andra bidra med?

- Vad kan vi göra tillsammans?

För att veta om konflikten är löst är det viktigt att följa upp och utvärdera.

Vid uppföljningen:

- Hur gick det?

- Vad var lätt?

- Vad var svårt?

- Har du fler förslag?

Dokumentation

För information till ledningsgruppen.

Datum: _____

Ärende:

Avvikelse:

Kopia på ärendet bifogas: Ja Nej